

دهم انسانی

۱۸ اسفند ۱۴۰۲

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

تابلو نوروزی ابزاری برای ارزیابی، هدف‌گذاری و اجرای برنامه
در دوران طلایی نوروز است. این ابزار به شما کمک می‌کند
تا با ذهنی منظم از دوران طلایی نوروز استفاده نمایید.

تابلوهای نوروز ۱۴۰۳ مقطع خود را
از لینک روبه‌رو دانلود کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، آروین حسینی، نریمان فتح‌اللهی، زانیار محمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	عزیز الیاسی‌پور، زینب غلامعلی‌زاده، شیوا نظری
علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از سؤالات کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی، یاسین سعدی، فاطمه صفری
عربی، زبان قرآن (۱)	محمود بادبرین، آرمین ساعدپناه، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیروودی، معصومه ملکی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهره دامیار، صفا حاضری، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی
منطق	مریم بخشعلی‌زاده، محمد قاسمی، پارسا وکیلی، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، بصیر کریمی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین سعدی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهره دامیار، فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	فاطمه فهیمیان	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهره دامیار
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروفچین و صفحه‌آرا	زهره تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۱۸ اسفند ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال   مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

آزمون ۱۸ اسفند ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

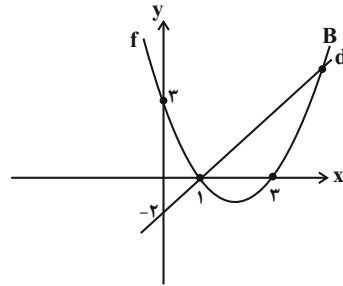
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

تابع: نمودار تابع درجه ۲
کار با داده‌های آماری
گردآوری داده‌ها،
معیارهای گرایش به مرکز
صفحه‌های ۶۳ تا ۸۸

۱- نمودار تابع درجه دوم $f(x)$ خط d را در دو نقطه قطع می‌کند. با توجه به نمودار مجموع طول و عرض نقطه B

کدام است؟

(۱) ۱۱

(۲) ۱۳

(۳) ۸

(۴) ۱۰

۲- در یک تولیدی تابع سود به صورت $P(x) = -x^2 + 20x$ و تابع هزینه به صورت $C(x) = 16x + 20$ می‌باشد. زمانی که این تولیدی به بیشترین مقدار

درآمد برسد، مقدار سود چه قدر است؟

(۲) ۳۶

(۱) ۲۴

(۴) ۱۰۰

(۳) ۶۴

۳- در کدام مقیاس اندازه‌گیری، اختلاف بین مقادیر داده‌ها با معناست و در این مقیاس صفر به معنای نبود ویژگی در فرد یا شیء نیست؟

(۲) ترتیبی

(۱) اسمی

(۴) نسبتی

(۳) فاصله‌ای

۴- در یک مدرسه ۲۰۰ نفری، ۲۰ نفر از دانش‌آموزان چپ‌دست می‌باشند. ۶۰ نفر از دانش‌آموزان این مدرسه پایه دهم هستند که آن‌ها را به عنوان نمونه

انتخاب می‌کنیم. اگر اختلاف پارامتر و آماره تعداد دانش‌آموزان چپ‌دست این مدرسه برابر $\frac{1}{5}$ باشد، تعداد دانش‌آموزان چپ‌دست پایه دهم کدام

است؟

(۲) ۱۸

(۱) ۱۲

(۴) ۸

(۳) ۱۰

۵- بهترین روش جمع‌آوری داده‌ها در موضوعات «تعداد ازدواج و طلاق‌های شهر تهران در سال ۹۵» و «چگونگی گذراندن اوقات فراغت شهروندان

تبریزی» به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۲) پرسش‌نامه - دادگان‌ها

(۱) دادگان‌ها - مصاحبه

(۴) مصاحبه - مشاهده

(۳) مشاهده - پرسش‌نامه

۶- «حروف الفبا»، «اندازه محیط شکل هندسی» و «گروه خونی افراد» به ترتیب چه نوع متغیرهایی هستند؟

(۱) کیفی اسمی - کمی نسبیتی - کیفی اسمی

(۲) کیفی ترتیبی - کمی نسبیتی - کیفی اسمی

(۳) کمی نسبیتی - کیفی اسمی - کیفی ترتیبی

(۴) کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی

۷- در داده‌های آماری ۲, ۰, ۵, ۹, ۱۳, ۱۲, ۱۶, ۸, ۹, ۵, ۷ اگر میانه را دو برابر کنیم، میانه داده‌های جدید چه تغییری می‌کند؟

(۱) یک واحد از میانه قبلی بیشتر می‌شود.

(۲) یک واحد از میانه قبلی کم می‌شود.

(۳) میانه ثابت است.

(۴) دو واحد از میانه قبلی بیشتر می‌شود.

۸- اختلاف میانگین وزن‌دار با میانه داده‌ها در جدول زیر کدام است؟

x_i	۶	۸	۱۰	۱۲
f_i	۱	۳	۴	۲

(۱) $1/6$

(۲) $0/6$

(۳) $1/4$

(۴) $0/4$

۹- اگر در داده‌های مرتب‌شده $y, 15, -y, 4x^2, 2x, 3, 3, 6$ میانه و مد منحصربه‌فرد ۶ باشند، $x + y$ کدام است؟

(۱) -33

(۲) -36

(۳) 33

(۴) 36

۱۰- میانگین نمرات ریاضی و آمار یک کلاس ۱۸ نفره، $14/5$ است. بعد از بازبینی برگه‌ها، دو نمره ۱۲ و ۱۷ به $15/5$ و ۱۸ تغییر داده شدند. میانگین جدید

نمرات کلاس کدام است؟

(۱) $14/25$

(۲) $14/6$

(۳) $14/75$

(۴) $14/8$

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سبک و سبک‌شناسی
(سبک خراسانی)، وزن شعر
فارسی، موازنه و ترصیع +
کارگاه تحلیل فصل ۳
صفحه‌های ۶۰ تا ۷۸

۱۱- چه تعداد از موارد زیر، جزء ویژگی‌های نثر دوره سامانی محسوب می‌شوند؟

الف) حذف افعال به قرینه

ب) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

ج) ایجاز و اختصار در لفظ

د) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث

ه) افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

۱۲- ویژگی سبکی نوشته‌شده در مقابل کدام بیت درست نیست؟

(۱) گه آن آراسته زلفش زره گردد گهی چنبر

گه آن پیراسته جعدش ببارد مشک و گه عنبر (توصیفات عینی)

(۲) بگير و به گیسوی او بر بدوز

به نیک‌اختر و فال گیتی‌فروز (استفاده از دو نشانه برای یک متمم)

(۳) کمندی به فتراک زین بر ببست

بر آن باره پیل‌پیکر نشست (استفاده از لغات کهنه و مهجور)

(۴) چو دیوان بدیدند کردار او

کشیدند گردن ز گفتار او (تشبیه محسوس)

۱۳- بر اساس تقسیم‌بندی ارسطو از سبک‌های ادبی، هر کدام از موارد زیر به ترتیب، مربوط به کدام طبقه هستند؟

«عرفانی، فکاهی، فلسفی، خراسانی، عالمانه»

(۱) موضوع، هدف، قلمرو دانشی، محیط جغرافیایی، مخاطب

(۲) موضوع، هدف، موضوع، دوره اثر، مخاطب

(۳) قلمرو دانشی، مخاطب، هدف، محیط جغرافیایی، موضوع

(۴) مخاطب، زمان، هدف، موضوع، قلمرو دانشی

۱۴- کدام بیت، به آرایه‌های «موازنه، واج‌آرایی و تشبیه» مزین شده است؟

(۱) مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال

برگ بی‌برگی بود ما را نوال

(۲) ز گرز تو خورشید گریان شود

ز تیغ تو ناهید بریان شود

(۳) ای درد توام درمان در بستر ناکامی

وی یاد توام مونس در گوشه تنهایی

(۴) رخس نسرين و بويش نیز نسرين

لبش شیرین و نامش نیز شیرین

۱۵- در چه تعداد از ابیات زیر، آرایه «ترصیع» به کار رفته است؟

الف) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار

چون او گلی چمن ننماید به صد بهار

ب) مثال حلمش یابی چو بنگری به جبال

قیاس علمش بینی چو بنگری به حور

ج) ای عقل را ده‌ای تو چون دیده را فروغ

ای فضل را ذکای تو چون دیده را ضیا

د) گردون چه خواهد از من بیچاره ضعیف

گیتی چه خواهد از من درمانده گدای

ه) به بالای ایوان او راغ نیست

به پهنای میدان او باغ نیست

(۱) پنج

(۲) چهار

(۳) سه

(۴) دو

۱۶- آرایه‌های «واج‌آرایی، موازنه، تکرار و سجع» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) به بزم و رزم تو ماند همی خزان و بهار	به تیغ و کلک تو ماند همی قضا و قدر
ب) آمد موج السه، کشتی قالب ببست	باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاست
ج) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد	که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز
د) خالق و رازق زمین و زمان	حافظ و ناصر مکین و مکان

(۱) «ج»، «د»، «ب»، «الف» (۲) «د»، «الف»، «ج»، «ب»

(۳) «الف»، «ب»، «ج»، «د» (۴) «ج»، «الف»، «ب»، «د»

۱۷- علامت‌های هجایی مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه به شکل صحیح آمده است؟

«هم قصته نانموده دانی» هم نامه نانوشته خوانی»

(۱) -U---U---U-- (۲) --U-U-UU--

(۳) --UU----UU-- (۴) -U---U---U-

۱۸- تقطیع هجایی همه مصراع‌ها در مقابل آن درست آمده است؛ به جز:

(۱) چو گل برفت نیاید ز عندلیب تکلم -U-U--UU-U-U--

(۲) او ز شوق روی گل با خود ترنم می‌کند -U---U---U-U-U-

(۳) میان آتش سوزنده در تبسم باش -U-U--UU-U-U--

(۴) جهد کن تا بر فلک زین به یکی منظر کنی -U---UU--U---U-

۱۹- از دیدگاه موسیقی شعر کدام گزینه در مورد ابیات زیر صدق نمی‌کند؟

«محببت آتشی در جانم افروخت» که تا دامان محشر بایدم سوخت

عجب پیراهنی بهرم بریدی که خیاط اجل می‌بایدش دوخت»

(۱) با احتساب هجای کشیده پایان مصراع، مجموعاً چهار هجای کشیده مشهود است.

(۲) تقطیع هجایی مصراع اول به صورت «-U---U---U--» می‌باشد.

(۳) مصراع دوم دارای، ۱۱ مصوت است.

(۴) مصراع چهارم، دارای چهار هجای کوتاه است.

۲۰- کدام گزینه با بیت «دانه باشی مرغکانت برچنند / غنچه باشی کودکانت برکنند» هم‌مفهوم است؟

(۱) دانه از مرغ دلم باز مگیر که شد از بانگ تو دمساز امشب

(۲) هر که داد او حسن خود را در مزاد صد قضای بد سوی او رو نهاد

(۳) ای غنچه گلگون آمدی وز خویش بیرون آمدی با ما بگو چون آمدی تا ما ز خود خیزان کنیم

(۴) تو بازی دان که کار کودکان است کناری گیر کاین جا خوف جان است

علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۲۱- کدام گزینه ویژگی‌های شعر سبک خراسانی را ندارد؟

- (۱) بیه دوزخ درون دیدم آهرمن
(۲) یکی به ساعد سیمین درون فکنده کمان
(۳) شاه سرو است و بخارا بوستان
(۴) سر نهی جز به اشارات دل
- نیارستمش گشت پیرامنا
یکی به سنبل مشکین درون کشیده سپر
سرو سوی بوستان آید همی
بر ورق عشق ازل چون قلم

۲۲- اگر عبارات زیر را بر اساس «تکرار فعل یا اسم، کوتاهی جملات، لغات کم کاربرد فارسی و کاربرد لغات عربی» مرتب کنیم، گزینه صحیح کدام است؟

- (الف) در میدان کارزار، بر روی دشمن شکست خورده خویش خدو مینداز تا میان همالان خود سرفراز شوی.
(ب) با دوست، کریم باش و اندر گناه او، سخت مشو؛ هر سخنی را بر انگشت مپیچ و دل بر مجازات مردم میند و راه کرم نگه دار.
(ج) چرا مردمان از کاری پشیمانی خورند که آن کار را دیگری پشیمانی خورده باشد.
(د) تا به غذا کفایت است به دارو و ضماد مکوش و تا نقوع کفایت بود، به حبّ و مطبوخ و معجون مکوش.
- (۱) «ج» - «ب» - «د» - «الف» (۲) «د» - «ج» - «الف» - «ب» (۳) «د» - «ج» - «ب» - «الف» (۴) «ج» - «ب» - «الف» - «د»

۲۳- آرایه‌های نسبت داده شده به کدام بیت، درست نیست؟

- (۱) ای زمین را از رخت چون آسمان قرّ و بها
(۲) مدحش چرا کنم که بیالایدم خرد
(۳) گویم همه ثنای تو در غیبت و حضور
(۴) به خاموشی امان خواه از چنین هنگامه باطل
- بوسه‌ای را از لب‌ت ملک زمین زبید بها (تشبیه - تضاد)
هجوش چرا کنم که بفرسایدم زبان (ترصیع - تضاد)
جویم همه رضای تو در شدت و رخا (موازنه - جناس)
که حرف حق چو منصور از زبان‌ها دار جوشاند (تلمیح - مجاز)

۲۴- از میان ابیات زیر، به ترتیب چند بیت آرایه «ترصیع» و چند بیت آرایه «موازنه» دارد؟

- (الف) فرآش خزان ورق بیفشاند
(ب) نامه‌ای مطلع آن، رنج تن و آفت جان
(ج) برترین مایه مرد، تعلیم است
(د) ز عشق تو نهانم آشکار است
(ه) ز شکر گردد نعمت بر اهل نعمت سود
- نقاش صبا چمن بیاراست
نامه‌ای مقطع آن درد دل و سوزش روح
بهترین پایه مرد، تکریم است
ز وصل تو نصیبم انتظار است
ز صبر گردد محنت بر اهل محنت دود
- (۱) یک - چهار (۲) دو - سه (۳) سه - دو (۴) چهار - یک

۲۵- کدام بیت فاقد «موازنه» است؟

- (۱) مرگ بر بالین و جانان غافل است
(۲) مایه قهر است و لطف ناوک دلدوز او
(۳) دامنم را چون تهی دیدی ز گل خاری منه
(۴) چرا ننهیم؟ نهم دل بر خیالت
- جان بدین سختی سپردن مشکل است
پایه کفر است و دین جوشن شب‌پوش او
دلبرم را چون بری دیدی ز من خوارم مدار
چرا ندهم؟ دهم جان در وصالت

۲۶- خطّ عروضی و مرز هجاهای واژگان کدام گزینه (با تقسیم هجاها به کوتاه، بلند و کشیده) کاملاً درست است؟

- (۱) (سیمبر: سیم / بر)، (مؤید: م / ی / ید)، (هم‌چو: هم / چ)
- (۲) (ناگه: نا / گه)، (گوهرشناس: گ / هر / ش / ناس)، (مواج: مو / واج)
- (۳) (آستانه: آس / تا / ن)، (من و تو: م / ن / ت)، (میوه: به: می / و / ی / به)
- (۴) (مأخذ: م / آ / خذ)، (خودرو: خد / رو)، (دارالمجانین: دار / ال / م / جا / نین)

۲۷- تقطیع هجایی کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«هر که دائم حلقه بر سندان زند

(۱) دولت جاوید به طاعت در است

(۲) تنت زورمند است و لشکر گران

(۳) بی تو در هر گوشه پایی در گل است

(۴) پرده برانداز شبی شمع‌وار

۲۸- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«زاغ بیابان گزید خود به بیابان سزید

یاسمن لعل‌پوش سوسن گوهرفروش

دی به دریغ اندرون ماه به میغ اندرون

سرکش بریست رود باربدی زد سرود

ناگهش روزی بباشد فتح باب»

سود مسافر به بضاعت در است

ولیکن در اقلیم دشمن مران

وز تو در هر خانه دستی بر سری

تا همه سوزیم به پروانگی

باد به گل بر بزید گل به گل اندر غزید

بر زرخ پیلگوش نقطه زد و بشکلید

رنگ به تیغ اندرون شاخ زد و آرمید

وز می سوری درود سوی بنفشه رسید»

(۱) وزن شعر: « - UU - / - U - / - UU - / - U - » / شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.

(۲) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته شده است. / استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حد اعتدال نیست.

(۳) استفاده از دو نشانه برای یک مضمّن، مانند: «ماه به میغ اندرون» در اشعار دیده می‌شود. / روح شادی و نشاط و خوش‌باشی، در شعر غلبه دارد.

(۴) قافیه ابیات، بسیار ساده است. / کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد؛ مانند: غزیدن، بشکلیدن.

۲۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان نیست؟

«ما برون را ننگ‌ریم و قال را

(۱) این نشان ظاهر است این هیچ نیست

(۲) اگر هوشمندی به معنی گرای

(۳) گر به صورت آدمی انسان بدی

(۴) صورت و معنی به هم آراسته

ما درون را بنگ‌ریم و حال را»

تا به باطن در روی بینی تو بیست

که معنی بماند ز صورت به‌جای

احمد و بوجهل خود یکسان بدی

ظاهر و باطن به هم پیراسته

۳۰- کدام دو بیت، با سایر ابیات قرابت مفهومی ندارند؟

الف) کسان برخوردار از جوانی و بخت

ب) مبخشای بر هر کجا ظالمی است

ج) مروت نباشد بر افتاده زور

د) ره نیک‌مردان آزاده گیر

هـ) مکن خیره بر زیردستان ستم

که بر زیردستان نگیرند سخت

که رحمت بر او ظلم بر عالمی است

برد مرغ دون دانه از پیش رو

چو استاده‌ای دست افتاده گیر

که دستی است بالای دست تو هم

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

باز تولید هویت اجتماعی،
تغییرات هویت اجتماعی،
تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل درونی)
صفحه‌های ۷۹ تا ۹۹

۳۱- «تغییرات هویتی در هر جامعه‌ای متناسب با عقاید و ارزش‌های آن است.» در این صورت، ...

(۱) جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، برای همه نژادها، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

(۲) در یک جهان سکولار، هویت دینی افراد می‌تواند در جامعه، بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

(۳) در یک جهان معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته می‌شوند.

(۴) جهانی که بر مدار ارزش‌های این جهانی شکل می‌گیرد، تحرکات اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

۳۲- به ترتیب موارد «شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی»، «تداوم ناسازگاری میان رفتارهای اجتماعی با عقاید و ارزش‌های

اجتماعی»، «عامل وقوع تغییراتی که به صورت تحولات فرهنگی و تمدنی درمی‌آید.» با کدام گزینه ارتباط دارند؟

(۱) تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت (۲) تعارض فرهنگی - بحران هویت - تعارض فرهنگی

(۳) تحول فرهنگی منفی - تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی (۴) بحران هویت - خودباختگی فرهنگی - تحول فرهنگی منفی

۳۳- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) انسان برخلاف موجودات دیگر، به صورت غریزی نمی‌داند چه موقعیتی در جهان اجتماعی دارد.

(۲) بازتولید هویت اجتماعی، به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است؛ به گونه‌ای که با وجود گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

(۳) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در مدرسه می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را در جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

(۴) به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کثروی اجتماعی می‌گویند.

۳۴- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- اگر عقاید و ارزش‌های جامعه مورد تردید قرار گیرد و ثبات و استقرار خود را در زندگی از دست بدهد، چه پدیده‌ای به وجود می‌آید؟

- علت درونی تحولات فرهنگی کدام است؟

- بحران هویت فرهنگی چگونه به وجود می‌آید؟

(۱) تعارض فرهنگی - ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - مورد تردید قرار گرفتن آرمان‌ها و ارزش‌های سازنده هویت فرهنگی جهان اجتماعی

(۲) تزلزل فرهنگی - ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد - ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود

(۳) تعارض فرهنگی - ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ لایه‌های عمیق خود

(۴) تزلزل فرهنگی - کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی - فراتر رفتن تغییرات جهان اجتماعی از محدوده تغییرات

درون جهان اجتماعی

۳۵- صحیح یا غلط بودن موارد زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- علت عدم اجرای حاکمیت اسلامی در سال ۱۹۹۱ در الجزایر، کودتای نظامی بود.

- در تحول اجتماعی، یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس هنجارها و نمادهای اجتماعی آن شکل می‌گیرد.

- هویت اجتماعی افراد، پدیده‌ای فراتر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۳۶- به ترتیب، هریک از موارد « تحول جامعه نبوی به جامعه اموی»، « فاصله گرفتن مرتاضها از اجتماع» و «مرسوم شدن زندگی با حیوانات همراه با خانواده» مبین چیست؟

- (۱) تحول فرهنگی منفی - کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی جهان اجتماعی - تعارض هویت
- (۲) تحول فرهنگی مثبت - ناتوانی جهان اجتماعی در پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی - بحران هویت
- (۳) تحول فرهنگی منفی - گرفتاری جهان اجتماعی به کهولت و مرگ - بحران هویت
- (۴) تحول فرهنگی مثبت - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و روحی - تعارض هویت

۳۷- کدام‌یک در رابطه با هویت فرهنگی درست است و در ارتباط با هویت اجتماعی درست نیست؟

- (۱) هویت‌های فرهنگی ثابت‌اند و تغییر نمی‌کنند. - هویت اجتماعی افراد همواره در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی، شکل می‌گیرد.
- (۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. - هویت اجتماعی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های فرهنگی را پدید می‌آورد.
- (۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، همواره در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.
- (۴) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.

۳۸- کدام گزینه، جاهای خالی موارد زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

- به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، ... می‌گویند.

- تشویق و تنبیه به شیوه ...، آثار و نتایج سطحی‌تری دارد.

- ...، شامل دستورالعمل‌هایی بود که هر حرفه برای خود داشته است و به استناد آن، هم روابط میان اعضای حرفه و هم روابط میان حرفه و جامعه را تعیین می‌کردند.

- (۱) «جامعه‌پذیری» - «رسمی» - «فتوت‌نامه‌ها»
- (۲) «جامعه‌پذیری» - «غیررسمی» - «سفرنامه‌ها»
- (۳) «کنترل اجتماعی» - «رسمی» - «سفرنامه‌ها»
- (۴) «کنترل اجتماعی» - «غیررسمی» - «فتوت‌نامه‌ها»

۳۹- هر یک از موارد زیر، با کدام گزینه مرتبط است؟

- پلیس راهور تهران اعلام کرد که در صورت مشاهده ماشین‌های بدون پلاک، آن‌ها را توقیف خواهد کرد.
- مدرسه چمران در راستای تشویق دانش‌آموزان به فرهنگ مسواک زدن و نخ دندان کشیدن، نقاشی‌ها و داستان‌های آموزنده‌ای را در تابلوهای اعلانات، نصب کرده است.
- اداره مالیات کشور، عنوان کرد در صورت پرداخت به‌موقع مالیات توسط اداره‌ها و اصناف کشور، بخشودگی جریمه‌های مالیاتی سال‌های گذشته، شامل آنان می‌شود.

- (۱) تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش - تبلیغ و اقناع
- (۲) تنبیه و مجازات - تشویق و پاداش - تشویق و پاداش
- (۳) تبلیغ و اقناع - تبلیغ و اقناع - تنبیه و مجازات
- (۴) تنبیه و مجازات - تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش

۴۰- کدام گزینه در ارتباط با تحرک اجتماعی درون‌نسلی، صحیح است؛ ولی در رابطه با تعارض فرهنگی، صحیح نیست؟

- (۱) تحرک اجتماعی یک فرد در طول زندگی خودش - هر نوع ابداع و نوآوری و هر نوع مواجهه با جهان‌های اجتماعی دیگر به تعارضات فرهنگی منجر می‌شود.
- (۲) تحرک اجتماعی شخصی که شغل خود را تغییر می‌دهد ولی موقعیت اجتماعی او تغییر نمی‌کند. - پیامد تغییرات هویتی است که بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ می‌دهند.
- (۳) تحرک اجتماعی یک فرد نسبت به والدینش - اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.
- (۴) تحرک اجتماعی فرزند کارمندی که پزشک می‌شود. - اغلب موجب گسترش فرهنگی و ارتقای موقعیت افراد جامعه می‌شود.

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۱۸ اسفند ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

هذا خلق الله
المعالم الخَلَابَة
(تا پایانِ اختبر نفسک)
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۸

■ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۴۱ - ۴۵)

۴۱- « كَيْفِيَّةُ اسْتِعْمَالِ الْأَعْشَابِ الطَّيِّبَةِ عِنْدَ الْحَيَوَانَاتِ الصَّحْرَاوِيَّةِ وَالطَّيُورِ، قَدْ سَاعَدَتِ الْإِنْسَانَ فِي صُنْعِ الْأَدْوِيَةِ! »:

- (۱) چگونگی به کارگیری گیاهان طبی نزد حیوانات صحرایی و پرندگان، به انسان در ساختن داروها کمک کرده است!
- (۲) چگونگی به کار گرفتن گیاهان پزشکی در حیوانات بیابانی و پرندگان، به انسان در ساخت داروها کمک کرده بود!
- (۳) نحوه کاربرد گیاهان دارویی نزد حیوانات و پرندگان صحرایی، به انسان در پیدایش داروها یاری رسانده است!
- (۴) نحوه کاربرد گیاهان پزشکی در حیوانات و پرندگان بیابانی، به انسان برای کشف داروها یاری رسانده بود!

۴۲- « كُنْتُ أَعْرِفُ السَّائِحَ الَّذِي يَرَى إِيْرَانَ مَعَ مَعَالِمِهَا التَّارِيخِيَّةِ بَلَدًا مُمْتَازًا لِقَضَاءِ الْعُطَلَاتِ! »:

- (۱) گردشگری را می‌شناختم که ایران و اثر تاریخی آن را کشوری ممتاز برای گذراندن ایام تعطیلی می‌بیند!
- (۲) با گردشگرانی آشنا شدم که برای گذراندن تعطیلات، ایران را همراه با آثار تاریخی‌اش کشوری ممتاز می‌پندارند!
- (۳) گردشگری را می‌شناختم که ایران را با آثار تاریخی‌اش، کشوری ممتاز برای گذراندن تعطیلات می‌دید!
- (۴) گردشگری را می‌شناسم که اعتقاد داشت ایران با آثار تاریخی‌اش کشوری ممتاز برای سپری کردن اوقات تعطیلی است!

۴۳- « سَجَلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو مَعَالِمَ إِيْرَانَ فِي قَائِمَةِ التَّرَاثِ الْعَالَمِيِّ وَتَشَجَّعَ السَّائِحِينَ حَتَّى يُسَافِرُوا إِلَى إِيْرَانَ لِرُؤْيَةِ آثَارِهَا وَطَبِيعَتِهَا الْخَلَابَةِ! »:

- (۱) سازمان یونسکو آثار ایران را در لیست میراث جهانی ثبت کرده و گردشگران را تشویق می‌کند تا برای دیدن آثار آن و طبیعت جذاب به ایران مسافرت کنند!
- (۲) سازمان یونسکو آثار ایران را در لیست میراث‌های جهان ثبت کرد و گردشگرها را تشویق می‌نماید تا برای دیدن آثار آن و طبیعت جذابش به ایران مسافرت کنند!
- (۳) یونسکو اثرهای ایران را در لیست میراث جهانی ثبت کرده است و گردشگرها را تشویق می‌کند تا برای آثار آن و طبیعت جذاب آن به ایران مسافرت کنند!
- (۴) سازمان یونسکو آثار ایران را در لیست میراث جهانی ثبت کرده است و گردشگران را تشویق می‌کند تا برای دیدن آثار آن و طبیعت جذابش به ایران سفر کنند!

۴۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) شَجَّعُوا فَرِيقَهُمُ الْفَائِزَ عِنْدَ رَجُوعِهِمْ: تیم برنده‌شان را هنگام بازگشت آن‌ها تشویق کردند!
- (۲) لَمْ تَسْتَقْبِلِ الْأُمَّ مِنَ الْمُقَاتِلِينَ بَعْدَمَا عَلِمَتْ أَنَّ وَلَدَهَا قَدْ اسْتَشْهَدَ: مادر بعد از این‌که دانست پسرش شهید شده است، از رزمندگان استقبال نکرد!
- (۳) هَذَا الْفَلَّاحُ اسْتَحْدَمَ مُبِيدَاتِ الْحَشَرَاتِ لَصَيَانَةِ الْغَصُونِ: این، کشاورز است که حشره‌کش‌ها را برای نگهداری شاخه‌ها به کار برده است!
- (۴) مُوْظَفُونَا اللَّاتِقُونَ اكْتَسَبُوا مَكَانَةً رَفِيعَةً بِسَبَبِ الْجَهْدِ فِي الْعَمَلِ: کارمندان شایسته ما به‌خاطر تلاش در کار، جایگاهی رفیع به دست آوردند!

٤٥- « آن روغن بر بدن اردک پخش می شود و باعث می شود که آب بر آن تأثیر نگذارد! » عین الصّحیح:

- (١) ذلك الزّيت ينتشر على جسم البطّ فيسبّب أن لا يؤثّر الماء عليه!
- (٢) ينتشر ذلك الزّيت على بدن البطّ و يسبّب على أن لا يتأثّر الماء عليها!
- (٣) البطّ ينتشر تلك الزّيت على جسمها و هذه سبب أن لا يتأثّر من الماء!
- (٤) ذلك زيت ينتشر على بدن البطّ و يسبّب أن لا يؤثّر المياه عليه!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التّالية: (٤٦ - ٥٠)

٤٦- عین الخطأ فی المفهوم:

- (١) « حُسْنُ الأدب يَسْتُرُ قُبْحَ النُّسَبِ »: ادب مرد به ز دولت اوست!
- (٢) « عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل »: دشمن دانا بلندت می کند / بر زمينت می زند نادان دوست!
- (٣) ﴿ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ﴾: هم قصه نانموده دانی / هم نامه نانوشته خوانی!
- (٤) ﴿ لَا يَكْلَفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ﴾: آسمان بار امانت نتواست كشيد / قرعه فال به نام من ديوانه زدند!

٤٧- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:

- (١) سَاعَدَتِ الْمُمرِّضَتَانِ المرأَةَ الَّتِي تَصَادَمَتِ!
- (٢) الطَّلَابُ الْمُؤدَّبُونَ يَحْتَرِمُونَ الْمُعَلِّمِينَ!
- (٣) فَحَصَّ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ!
- (٤) عَدَّةُ الْحَيَوَانَاتِ كَالْبَطَّةِ تَعِيشُ فِي الْمَاءِ وَ الْبَرِّ!

٤٨- عین ما فيه أسماء مرفوعة فقط:

- (١) الخُقَاشُ هُوَ الْحَيَوَانُ اللَّبُونُ الْقَادِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ!
- (٢) الصَّنَاعَاتُ الْيَدَوِيَّةُ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!
- (٣) جَمَالُ الْعِلْمِ نَشْرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ الْعَمَلُ بِهِ!
- (٤) الشَّعْبُ الْعَالِمِ شَعْبٌ نَاجِحٌ!

٤٩- عین ما فيه الخبر من نوعيه: (الاسم و الجملة)

- (١) دَوْرُ الدَّلَافِينِ فِي تَمْيِيزِ أَمَاكِنِ تَجْمُعِ الْأَسْمَاكِ أَمْرٌ مَهْمٌ لِلْإِنْسَانِ!
- (٢) الدَّلَافِينُ عَدُوَّةٌ لِسَمَكِ الْقَرَشِ فَحِينَمَا تَرَاهُ تَتَجَمَّعُ حَوْلَهُ وَ تَقْتُلُهُ!
- (٣) هَذِهِ الْحَيَوَانَاتُ تُحَيِّرُنَا جَدًّا فِي أَسْلُوبِ حَيَاتِهَا وَ كَثْرَةِ جَمَالِهَا!
- (٤) الدَّلَفِينِ حَيَوَانٌ ذَكِيٌّ وَ هُوَ يُحِبُّ الْإِنْسَانَ وَ مُسَاعَدَتَهُ مَهْمَا أَمَكُنْ!

٥٠- عین المفعول به مُعرباً:

- (١) هَذَا الْأَمْرُ يُوَصِّلُنَا إِلَى نَتِيجَةٍ رَاضِيَةٍ!
- (٢) وَ هِيَ أَنَّ السَّعَادَةَ نَجِدُهَا فِي أَفْكَارِنَا وَ لَيْسَتْ بِخَارِجَةٍ مِنْهَا!
- (٣) هَؤُلَاءِ الْأَغْنِيَاءُ يُطْعِمُونَ الْمَسَاكِينَ وَ هَذَا مِنْ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ!
- (٤) ﴿ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنِّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

از ورود آریایی ها تا پایان
هخامنشیان،
اشکانیان و ساسانیان،
آیین کشورداری
صفحه‌های ۸۰ تا ۱۰۸

۵۱- کورش با جلب حمایت چه کسانی حکومت ماد را از میان برداشت و حکومت او چگونه با دولت- شهرهای یونان همسایه شد؟

- (۱) حکومت‌های محلی - تصرف ایلام
(۲) بزرگان طوایف ماد - تصرف آسیای صغیر
(۳) حکومت‌های محلی - تصرف میان رودان
(۴) بزرگان طوایف ماد - تصرف بابل

۵۲- کدام گزینه اطلاعات درستی در مورد فتوحات پادشاهان هخامنشی ارائه می‌دهد؟

- (۱) با فتح بابل توسط کورش، قلمرو هخامنشیان به نهایت وسعت و عظمت خود رسید.
(۲) کمبوجیه با برقراری امنیت در سرتاسر قلمرو هخامنشی قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند را به سرزمین خود افزود.
(۳) در زمان داریوش بزرگ، سپاه ایران در خاک یونان جنگ تن به تن داشت و سرانجام ایرانی‌ها عقب‌نشینی کردند.
(۴) خشایارشا در نبرد دریایی در تنگه سالامیس آتن را تصرف کرد.

۵۳- کدام فرمانروای سلسله اشکانی، نیروهای مهاجم رومی را شکست داد، اما در برابر شورش خاندان ساسانی در فارس شکست خورد و کشته شد؟

- (۱) مهرداد یکم
(۲) ونون دوم
(۳) مهرداد دوم
(۴) اردوان چهارم

۵۴- کدام گزینه در مورد مقایسه شیوه حکومت و فرمانروایی حکومت‌های اشکانی و ساسانی درست است؟

- (۱) نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل بود؛ اما نظام حکومتی ساسانیان متمرکز و قدرتمند بود.
(۲) نظام حکومتی ساسانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل بود؛ اما نظام حکومتی اشکانیان ملوک‌الطوایفی بود.
(۳) نظام حکومتی اشکانیان ملوک‌الطوایفی بود؛ اما نظام حکومتی ساسانیان نیمه‌مستقل بود.
(۴) نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل بود؛ اما نظام حکومتی ساسانیان متمرکز و قدرتمند بود.

۵۵- دلیل اصلی اختلاف دائمی رومیان با ایران در زمان شاهان اشکانی و ساسانی چه بود؟

- (۱) سرکوب سرداران و فرماندهان رومی در جنگ‌ها
(۲) وجود اقوام و فرقه‌های دینی گوناگون در ایران
(۳) تسلط بر مسیرهای تجاری منتهی به هند و چین
(۴) دستیابی به خلیج فارس و دریای عمان و سواحل جنوبی آن

۵۶- بهرام چوبین علیه کدام پادشاه ساسانی سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد؟

- (۱) خسرو پرویز
(۲) هرمز چهارم
(۳) قباد یکم
(۴) شاپور دوم

۵۷- کدام پادشاه هخامنشی، بیشتر از همه ادعا داشت، به خواست اهورمزدا به مقام پادشاهی دست یافته است؟

- (۱) کورش
(۲) کمبوجیه
(۳) خشایارشا
(۴) داریوش یکم

۵۸- چرا داریوش یکم هخامنشی، تشکیلات استانی و شیوه اداره آن‌ها را از نو سامان داد؟

- (۱) تمرکز تشکیلات اداری مرکزی در درون دربار هخامنشی
(۲) بازرسی و نظارت دقیق بر عملکرد نجبای بلندپایه مادی
(۳) نظارت و تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر شهرها
(۴) ایجاد حکومتی غیرمتمرکز و در عین حال نیرومند

۵۹- در تشکیلات اداری و سیاسی کدام یک از حکومت‌های عصر باستان، دبیران نقش ممتاز و بسیار مهمی داشته‌اند؟

- (۱) هخامنشیان
(۲) سلوکیان
(۳) اشکانیان
(۴) ساسانیان

۶۰- کدام پادشاه ساسانی با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی حمایت می‌شدند، نجات داد؟

- (۱) خسرو انوشیروان
(۲) اردشیر بابکان
(۳) خسرو پرویز
(۴) شاپور یکم

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

منابع آب ایران

ویژگی‌های جمعیت ایران

تقسیمات کشوری ایران

صفحه‌های ۴۷ تا ۸۲

۶۱- در چه شرایطی آبدهی رودها در کشورمان بیشتر می‌شود؟

(۱) بیشتر بارش‌ها از اواخر فصل بهار تا اوایل فصل پاییز اتفاق می‌افتد؛ بنابراین هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

(۲) هر چه از شرق به سمت غرب کشور می‌رویم، مقدار آب رودها بیشتر می‌شود.

(۳) رودهای طغیانی در نزدیکی مناطق نسبتاً خشک، که دارای بارش‌های کوتاه و اتفاقی هستند؛ در بیشتر ایام سال آب زیادی دارند.

(۴) اگر رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، در نواحی گرم و شرجی جریان یابند مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد شد.

۶۲- کدام عبارت، با وضعیت کانون‌های آبگیر، در کشورمان، تطابق دارد؟

(۱) تراکم کانون‌های دائمی، در غرب، بیشتر از کانون‌های اتفاقی است.

(۲) کانون‌های دائمی، بیش از ۵۰۰ میلی‌متر و حداکثر ۸ ماه از سال، بارش دارند.

(۳) کانون‌های فصلی، ذخیره برف خود را تا پایان ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.

(۴) کانون‌های اتفاقی، بیشتر در شمال شرق و شرق، با بارش‌های مداوم مشاهده می‌شوند.

۶۳- میزان مولید کشوری در یک سال حدود ۷۵۰,۰۰۰ نفر و مرگ‌ومیر آن ۱۴۰,۰۰۰ نفر بوده است. میزان رشد طبیعی آن چند درصد است؟ (کل

جمعیت حدود ۶۹,۵۰۰,۰۰۰ نفر)

(۴) ۰/۸

(۳) ۰/۴

(۲) ۰/۶

(۱) ۰/۵

۶۴- سیاست کنترل جمعیت چگونه باید باشد؟

(۱) ساختمان سنی جمعیت به سمت کهنسالی حرکت نکند.

(۲) قاعده هرم سنی جمعیت به سمت باریک بودن متمایل شود.

(۳) هرم سنی جمعیت به مرور از مرحله جوانی به سالخوردگی حرکت کند.

(۴) در هر دوره به مناسبت تعداد گروه‌های سنی مختلف متفاوت باشد.

۶۵- کدام گزینه از دلایل تقسیم کشور به واحدهای کوچک‌تر نیست؟

(۱) تأمین نیازهای مردم (۲) عرضه خدمات مناسب‌تر

(۳) تعیین مناطق همگن (۴) اداره بهتر کشور

۶۶- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«در استان خراسان جنوبی ...»

(۱) بخش‌ها، تابع یک دهستان هستند و هر کدام، توسط بخشدار اداره می‌شود.

(۲) هر شهرستان، از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.

(۳) چند بخش همجوار، یک واحد دهستان را تشکیل داده است.

(۴) هر یک از شهرستان‌ها توسط یک شهردار اداره می‌شود.

۶۷- کدام گزینه نظام اداری تقسیمات کشوری ایران را به طور صحیح نشان می‌دهد؟

(۱) شهرستان تابع بخش و توسط فرماندار اداره می‌شود.

(۲) بخش تابع استان و توسط فرماندار اداره می‌شود.

(۳) دهستان تابع شهرستان و توسط دهیار اداره می‌شود.

(۴) بخش تابع شهرستان و توسط بخشدار اداره می‌شود.

۶۸- در کدام دوره عناصر اصلی تقسیمات کشوری شامل «ایالت، ولایت، بلوک و قصبه» نبود؟

(۲) زندیه

(۱) قاجاریه

(۴) افشاریه

(۳) عباسیان

۶۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، با کدام یک از «واحد تقسیمات کشوری ایران» مطابقت دارند؟

الف) محدوده جغرافیایی معین از به هم پیوستن چند بخش همجوار

ب) کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری

ج) محدوده جغرافیایی معین از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار

(۲) استان - دهستان - شهرستان

(۱) استان - روستا - شهرستان

(۴) شهرستان - روستا - استان

(۳) شهرستان - دهستان - استان

۷۰- در خصوص تقسیمات کشوری ایران، کدام گزینه سلسله‌مراتب نظام اداری را از بالا به پایین (←) درست نشان داده است؟

الف) محدوده جغرافیایی معین از به هم پیوستن چند بخش همجوار

ب) محدوده جغرافیایی معین از به هم پیوستن چند دهستان همجوار

ج) محدوده جغرافیایی معین از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار

د) کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین

(۲) ← ج الف د ب

(۱) ← الف ج ب د

(۴) ← الف ب ج د

(۳) ← ج الف ب د

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

احکام قضایا
قیاس اقترانی
(تا پایان «دامنه مصادیق
موضوع و محمول»)
صفحه‌های ۶۲ تا ۷۷

۷۱- اگر گزاره «هر قضیه‌ای واجد حکم و قضاوت است» قضیه‌ای صادق باشد، آنگاه ...

(۱) قضیه «بعضی قضایا واجد حکم و قضاوت‌اند» کاذب خواهد بود.

(۲) قضیه «هیچ قضیه‌ای واجد حکم و قضاوت نیست» صادق خواهد بود.

(۳) قضیه «بعضی قضیه‌ها واجد حکم و قضاوت نیستند» صادق خواهد بود.

(۴) قضیه «بعضی قضایا واجد حکم و قضاوت‌اند» کاذب نخواهد بود.

۷۲- به ترتیب وجه اختلاف نسبت‌های تضاد و تناقض و وجه اشتراک نسبت‌های تضاد و تداخل کدام است؟

(۱) عدم امکان قابلیت جمع در صدق - قابلیت جمع در صدق

(۲) عدم امکان قابلیت جمع در صدق - قابلیت جمع در کذب

(۳) عدم امکان قابلیت جمع در کذب - قابلیت جمع در صدق

(۴) عدم امکان قابلیت جمع در کذب - قابلیت جمع در کذب

۷۳- با فرض صدق قضیه «هیچ د ج نیست»، به صدق کدام قضیه پی خواهیم برد؟

(۱) متناقض متداخل «هر ج د است»

(۲) متناقض «بعضی د ج نیست»

(۳) متداخل «هر د ج است»

(۴) متضاد متناقض «بعضی د ج است»

۷۴- عکس مستوی کدام قضیه با بقیه متفاوت است؟

(۱) همه راه‌ها مسدود شدند.

(۲) بعضی درختان قطع شدند.

(۳) همه ماشین‌ها آسیب ندیدند.

(۴) هر شخصی که آنجا بود، سگته کرد.

۷۵- برای به دست آوردن عکس کدام یک از قضایای زیر باید کمیت را تغییر دهیم؟

(۱) هر گلی خوشبو است.

(۲) بعضی انسان‌ها زن نیستند.

(۳) هیچ آبی مایع نیست.

(۴) بعضی درختان سرو نیستند.

۷۶- کدام گزینه در مورد قیاس اقترانی صحیح نیست؟

- (۱) ممکن است از دو قضیه حملیه تشکیل شده باشد.
  - (۲) در آن موضوع یا محمول مقدمه اول، قرین موضوع یا محمول مقدمه دوم است.
  - (۳) ممکن است موضوع مقدمه دوم، محمول نتیجه باشد.
  - (۴) در آن کل اجزای نتیجه در یکی از مقدمات حضور دارد.
- ۷۷- کدام قیاس با قیاس «هیچ علمی اندیشه نیست، هر تصویری علم است، پس هیچ تصویری اندیشه نیست» به لحاظ شکل، همانند است؟

- (۱) «هر فلزی رساناست، بعضی فلزات جامدند، پس بعضی رساناها جامدند»
- (۲) «بعضی شاعران انسانند، هر انسانی متفکر است، پس بعضی شاعران متفکرند»
- (۳) «هیچ مربعی مثلث نیست، هر سه ضلعی ای مثلث است، پس هیچ مربعی سه ضلعی نیست»
- (۴) «هیچ سنگی درخت نیست، بعضی درختان رشدکننده اند، پس بعضی رشدکننده ها سنگ نیستند»

۷۸- در کدام گزینه، مغالطه عدم تکرار حد وسط، نوع متفاوتی دارد؟

- (۱) در باز است. باز پرنده است. پس در پرنده است.
- (۲) انگور شیرین است. شیرین همسر خسرو است. پس انگور همسر خسرو است.
- (۳) یخ از آب است. آب مایع است. پس یخ مایع است.
- (۴) ماده اولیه ماست، شیر است. شیر در جنگل است. ماده اولیه ماست در جنگل است.

۷۹- علامت محمول نتیجه در کدام قیاس لزوماً منفی خواهد بود؟

- (۱) قیاسی با دو مقدمه کلیه
- (۲) قیاسی با دو مقدمه جزئی
- (۳) قیاسی با دو مقدمه موجب
- (۴) قیاسی با یک مقدمه سالبه

۸۰- قانون نتیجه قیاس ... را تعیین می کند.

- (۱) کمیت نتیجه
- (۲) کیفیت نتیجه
- (۳) کیفیت مقدمات
- (۴) شکل قیاس

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

رکود، بیکاری و فقر
تورم و کاهش قدرت خرید
مقاوم سازی اقتصاد
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۱۵

۸۱- کدام گزینه به ترتیب در مورد پیامدهای رکود و انواع بیکاری صحیح است؟

- (۱) در رکود، افراد جامعه برای هزینه‌های غیرمترقبه مانند پوشاک و مسکن ناتوان می‌شوند. - بیکاری فصلی، بیکاری کوتاه مدتی است که در همه کشورها وجود دارد.
- (۲) رکود و بیکاری می‌تواند موجب بروز اختلافات خانوادگی شود و جرم و جنایت را در جامعه افزایش دهد. - در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند. در این شرایط بیکاری ساختاری بر جامعه حاکم است.
- (۳) در نتیجه رکود، درآمد مالیاتی دولت کاهش یافته و دولت در زمینه‌های اجتماعی پول بیشتری خرج می‌کند. - نوعی از بیکاری که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد، بیکاری دوره‌ای است.
- (۴) در رکود اقتصادی، کارگران بیکار می‌شوند؛ اما اکثر آن‌ها بیمه درمانی خود را از دست نمی‌دهند. - کسانی که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند، بیکاری اصطلاحی دارند.

۸۲- براساس اطلاعات جدول زیر که مربوط به یک جامعه فرضی است، کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

کل جمعیت	جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	شاغل پاره‌وقت	شاغل تمام‌وقت
۳۷ میلیون نفر	۹ میلیون نفر	۹ میلیون نفر	۴ میلیون نفر	۵ میلیون نفر

- تعداد افراد بیکار در این جامعه چند میلیون نفر است؟

- جمعیت فعال در این جامعه چند میلیون نفر است؟

- نرخ بیکاری این جامعه چند درصد است؟

- کدام گزینه در ارتباط با اشتغال و بیکاری صحیح است؟

(۱) ۱۴ میلیون نفر - ۱۹ میلیون نفر - ۳۵ درصد - افرادی که در سن کار قرار دارند، ولی شاغل و یا بیکار نیستند، جمعیت غیرفعال هستند.

(۲) ۱۰ میلیون نفر - ۲۸ میلیون نفر - ۵۲ درصد - همه کسانی که شغلی ندارند، بیکار محسوب نمی‌شوند.

(۳) ۱۰ میلیون نفر - ۱۹ میلیون نفر - ۵۲ درصد - کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند، شاغل محسوب می‌شوند.

(۴) ۱۴ میلیون نفر - ۲۸ میلیون نفر - ۳۵ درصد - کسانی که دانش‌آموز و دانشجو هستند و دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب می‌شوند.

۸۳- بر اساس جدول زیر کدام گزینه صحیح است؟

هزینه سبد خانوار	سال ۱۴۰۰ (به میلیون تومان)	سال ۱۴۰۱ (به میلیون تومان)
نام کشور		
A	۱۱	۱۳
B	۹	۱۴
C	۱۵	۱۶

(۱) در کشور A نرخ تورم ۲۲ درصد است.

(۲) در کشور C نرخ تورم ۱۰ درصد است.

(۳) تورم در کشور B، کمتر از کشور A و C است.

(۴) افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در کشور C در سال ۱۴۰۱، نشان‌دهنده وجود تورم در این کشور است.

۸۴- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می کند؟

نوع و وسیله مبادلات	مزایا	معایب
استفاده از کالاهای پرترفدار	فراهم کردن امکان مبادلات	... (۲) ...
طلا و نقره	... (۱) ...	محدودیت مقدار
رسید کاغذی	داشتن پشتوانه طلا و نقره	... (۴) ...
اسکناس	قابل اعتماد	... (۳) ...
... (۵) ...	عدم جابه جایی پول نقد	غیر قابل انتقال در شبکه های ارتباطی

(۱) رونق دریانوردی - سوء استفاده از اعتماد مردم - هزینه های بالای چاپ - تعداد زیاد انواع آن ها - پول الکترونیکی

(۲) رونق حمل و نقل - فاسد شدن کالاها - دشواری نقل و انتقال - سوء استفاده از اعتماد مردم - پول تحریری

(۳) گسترش تجارت - اشغال فضای زیاد - دشواری نقل و انتقال - مشکلات مربوط به اعتبارسنجی - پول دیجیتالی

(۴) در دسترس بودن منابع طلا و نقره - عدم تمایل هم زمان دو طرف به مبادله - هزینه های بالای چاپ - عدم اعتبار برخی از آن ها - پول ثبتي

۸۵- نرخ تورم کشوری، در طول یک سال ۲۲ درصد بوده است؛ اگر سطح قیمت های سال قبل در این کشور ۳۳,۰۰۰ ریال باشد؛ قیمت های سال جدید

چند ریال است؟

(۲) ۵۵,۰۰۰ ریال

(۱) ۴۰,۲۶۰ ریال

(۴) ۴۰,۰۰۰ ریال

(۳) ۴۰,۶۲۰ ریال

۸۶- کدام یک از گزینه های زیر از دلایل ایجاد تورم نیست؟

(۱) مازاد تقاضا در جامعه

(۲) افزایش واردات از کشورهای دیگر

(۳) افزایش نقدینگی بدون افزایش ظرفیت تولید

(۴) کاهش محصولات به دلیل جنگ

۸۷- به ترتیب، هر کدام از ویژگی های زیر مربوط به کدام یک از دوره های تاریخی دولت ایران در جریان توسعه است؟

- حاکمان وقت نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند.

- نوسازی و توسعه ایران به صورتی سطحی و با صنایع مونتاژ انجام می شد.

- عواملی همچون سیاست های رکودی و انقباضی، صدمات جدی بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد.

- کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه در روند تجارت، رشد مطلوبی داشتند، اما ایران گرفتار ضعف های ساختاری در اقتصاد بود.

- عیسوی، ضعف نیروهای نظامی و ناکارآمدی تشکیلات اداری را از مشخصات این دوره می داند.

(۱) نیمه اول حکومت صفویه - دوران قاجار - دوران حکومت پهلوی - دوران باستان - دوران حکومت پهلوی

(۲) دوره پایانی حکومت صفویه - دوران قاجار - دوران حکومت پهلوی - دوران حکومت پهلوی - دوران حکومت پهلوی

(۳) دوره پایانی حکومت صفویه - دوران حکومت پهلوی - دوران قاجار - دوران قاجار - دوران قاجار

(۴) نیمه اول حکومت صفویه - دوران حکومت پهلوی - دوران باستان - دوران حکومت پهلوی - دوران قاجار

۸۸- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر چه آموزه‌هایی تأکید شده است؟

(ب) برای دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی که در قانون اساسی بازتاب دارد، چه اقداماتی نیاز است؟

(پ) در کشور ما، برطرف کردن بیماری‌هایی همچون وابستگی به درآمدهای نفتی و مصرف‌گرایی نیازمند چه اقداماتی است؟

(۱) الف) اقتصاد مردمی، نفی سلطهٔ بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان، عدالت اقتصادی (ب) غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران (پ) ارائهٔ طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل

(۲) الف) اقتصاد دانش‌بنیان، رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، خودکفایی در تولید تمامی کالاهای مصرفی، کنترل میزان واردات، افزایش کارایی و بهره‌وری اقتصادی (ب) غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران (پ) ارائه طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل

(۳) الف) اقتصاد مردمی، نفی سلطهٔ بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان، عدالت اقتصادی (ب) خلق مزیت جدید اقتصادی از طریق گوناگون کردن راه‌های تأمین واردات (پ) حمایت از شرکت‌های تولیدی، مبارزه با فساد و انجام فعالیت‌های جهادی

۴) الف) اقتصاد دانش‌بنیان، رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، خودکفایی در تولید تمامی کالاهای مصرفی، کنترل میزان واردات، افزایش کارایی و بهره‌وری اقتصادی ب) خلق مزیت جدید اقتصادی از طریق گوناگون کردن راه‌های تأمین واردات پ) حمایت از شرکت‌های تولیدی، مبارزه با فساد و انجام فعالیت‌های جهادی

۱۹- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها، با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران منافع ملی خود نیز هستند.

(ب) کشوری که نخواهد زیر بار سلطهٔ بیگانگان برود، راه‌های قوی شدن را نیز فرا خواهد گرفت.

پ) ایران به دلیل وسعت و پهنای جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرارگرفتن در چهارراه بین‌المللی جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است. ت) اینکه کشورها در شرایط سخت بیش‌بین نشده‌جه واکنش نشان می‌دهند؛ به قدرتمند بودن آن‌ها بستگی ندارد.

ث) اقتصاد مقاومتی تنها با اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی بدون نیاز به فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات دشمنان به زانو در نمی‌آید.

ج) هر کشوری برای پیشرفت و رسیدن به استقلال اقتصادی، به تعامل با کشورهای دیگر نیاز ندارد و می‌تواند تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌اش را خودش تولید و تأمین کند.

(۲) ص - ص - ص - غ - غ - غ

(۱) غ - ص - ص - غ - ص - ص - غ

(۴) غ - غ - ص - غ - ص - ص

(۳) ص - غ - غ - ص - غ - ص

۹۰- کدام گزینه در رابطه با اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی نادرست است؟

۱) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست.

۲) اقتصادی مقاوم‌تر، اقتصادی پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی، آسیب‌ناپذیر است.

۳) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند تلاش اقتصادی، محدود کردن روابط اقتصادی با دیگر کشورها، تک‌محصولی بودن و خودکفایی در تولید تمامی کالاهای مصرفی، بر مقاوم‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

۴) مقاوم‌سازی اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به‌وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.

دفعه سؤال ؟

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۸ اسفند ماه ۱۴۰۲

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۱۵
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۵

طراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده - حسین پرهیزگار - مریم پیروی - امیرمحمد حسن زاده - فاطمه جمالی آرانی
دین و زندگی (۱)	فردین سماقی - یاسین ساعدی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت الله استیری - میلاد رحیمی دهگلان - عقیل محمدی روش

گزینه گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینه گر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	مرتضی منشاری، الهام محمدی	رامیلا عسگری	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	—	محمدصدرا پنجه پور
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی، رحمت اله استیری	روژین یاسینی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

۱۵ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی،
ادبیات حماسی
(رستم و اشکبوس)
درس ۱۰ تا ۱۲
صفحه‌های ۷۲ تا ۱۰۱

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- در کدام گزینه معنای همه واژگان درست است؟

- (۱) اجابت کردن: پاسخ دادن / اسوه: سرمشق / بی تکلف: ریاکار / رعب: دلهره
- (۲) سردمدار: رئیس / آرمان: عقیده / غنا: بی نیاز / توش: توانایی تحمل فشار
- (۳) جسارت: دلیری / تکریم: بخشش / نفوس: جان‌ها / ملاک: اصل هر چیز
- (۴) زبر: بالا / معیار: اندازه / هیئت: انجمن / مدفن: گور

۱۰۲- در کدام گزینه علاوه بر وجود دو واژه هم‌معنا، واژه ممال نیز دیده می‌شود؟

- (۱) بارگی، باره، سلیح
- (۲) مزیح، مصادره، جریمه پرداختن
- (۳) کام، آرزو، وقیح
- (۴) بهرام، کیوان، تشکیل

۱۰۳- در کدام بیت دو غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) چو این کرده شد ماکیان و خروس
- (۲) کمندی بیانداخت از دست شصت
- (۳) بیچید هر یک به چیزی عنان
- (۴) برآهیخت رحام گرز گران

۱۰۴- در همه ابیات، هر دو آرایه «مراعات نظیر» و «کنایه» یافت می‌شود؛ به جز ...

- (۱) بیامد که جوید ز ایران نبرد
- (۲) نماند ایچ با روی خورشید، رنگ
- (۳) پراگنده کافور بر خویشتن
- (۴) کشانی بخندید و خیره بماند

۱۰۵- در همه گزینه‌ها آرایه «اغراق» به کار رفته است؛ به جز:

- (۱) اگر جنگ دریا کنی خون شود
- (۲) یکی رزم تا شب برآمد ز کوه
- (۳) زمین شد ز نعل ستوران ستوه
- (۴) یکی نعره زد در میان گروه

۱۰۶- در کدام بیت، دو حرف اضافه برای یک متمم نیامده است؟

- (۱) به جمشید بر، تیره‌گون گشت روز
همی کاست زو فرّ گیتی‌فروز
- (۲) تا به خاک اندر آرام نگیری که سپهر
همچنان در طلب خدمت تو ناپرواست
- (۳) روز شدن را نشان دهند به خورشید
باز مر او را به تو دهند نشانی
- (۴) بپرسید کز خواب بیدار کیست
به روی زمین بر گنهکار کیست

۱۰۷- در کدام گزینه جمله مرکب دیده نمی‌شود؟

- (۱) آن‌ها مجاهدان راه خدا و علم‌داران آن تحول عظیمی هستند که انسان امروز را از بنیان تغییر می‌دهد.
- (۲) مسلماً اگر درها را به رویش نبسته بودند، شاید وضع جور دیگری بود.
- (۳) چون در درس ریاضی نمره کمتر از هفت آورد از امتحان ششم ابتدایی رد شد.
- (۴) افسر عراقی، هر دو کاغذ را از من گرفت و مترجم را صدا کرد.

۱۰۸- در همه ابیات تصویر «جنگ و درگیری» دیده می‌شود؛ به جز ...

- (۱) عنان را بپیچد و برخاست گرد
ز بانگش بلرزید دشت نبرد
- (۲) بریده بر او جوشن از تیغ تیز
زره پاره و ترگ‌ها، ریزریز
- (۳) کجا بُد سری با درفشی به دست
به پیکان همی‌دوخت و افکند پست
- (۴) چون خصم قوی گشت از او دست نگهدار
و آزرده مکن مشّت گرامی به حجر بر

۱۰۹- کدام گزینه با دو بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«به رستم بر آنکه ببارید تیر / تهمتن بدو گفت: برخیره خیر

«همی رنجه داری تن خویش را / دو بازوی و جان بداندیش را»

- (۱) سبک‌بار شو تا توانی برید
ره دور و آسان به منزل رسید
- (۲) آن چه با رنج یافتیش و به دل
تو به آسانی از گزافه مدیش
- (۳) به رنج اندر آری تنت را رواست
که خود رنج بردن به دانش سزااست
- (۴) چرا این همه رنج بر خود نهید
بدین گونه اکنون چه دارید امید

۱۱۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر مفهومی با بیت «جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من» ارتباط دارد؟

- (۱) جز واحد قهار به خلقت که تواناست؟
ای محتسب شهر بگو تا که ببینم
- (۲) خداوند جهان پیوسته ناظر
تو از وی غایب و او بر تو حاضر
- (۳) به نام قدرت مطلق، به کار خود دهم آغاز
شکوه و شوکت او را دهم سر در دل آواز
- (۴) ناز آن یار یگانه بکشم بر دل و جان
به خدا در ره غیرش بروی باخته‌ای

۱۵ دقیقه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه

(فرجام کار)

قدم در راه

(آهنگ سفر، اعتماد بر او)

درس ۸ تا ۱۰

صفحه ۷۹ تا ۱۱۶

۱۱۱- هر کدام از موارد زیر، مربوط به کدام یک از رابطه‌های میان عمل و پاداش و کیفر است؟

- کسی که ربا می‌خورد و یا مال یتیمی را به ناحق تصاحب می‌کند اگر باطن و چهره واقعی عمل او در همین دنیا برملا شود، همگان خواهند دید که او در حال خوردن آتش است.
- اگر کیفر جرمی زندان است، آن را به پرداخت جریمه نقدی تبدیل کنند.

(۱) تجسم عمل - طبیعی (۲) طبیعی - قراردادی

(۳) تجسم عمل - قراردادی (۴) قراردادی - طبیعی

۱۱۲- پیامد توکل قلبی به خدا و تکیه‌گاه قراردادن او چیست؟

- (۱) ایجاد اعتماد به نفس و انگیزه عالی برای موفقیت در کارها و تکالیف
- (۲) خداوند، کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که در حقیقت به نفع ماست، پیش خواهد آورد.
- (۳) خداوند، ما را از لغزش‌ها حفظ می‌کند و با وجود کم‌کاری‌هایمان، موفقیت را برای ما به ارمغان می‌آورد.
- (۴) پذیرش عبادات توسط خداوند و احساس رضایت از عبودیت و بندگی خویش

۱۱۳- هر کدام از روایات زیر، به کدام یک از اقدامات در مسیر قرب الهی اشاره دارد؟

- «امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمی‌گردد. خدا درباره این روز از تو خواهد پرسید که آن را چگونه گذراندی؟»
- «بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن.»

(۱) محاسبه و ارزیابی - عهد بستن با خدا

(۲) محاسبه و ارزیابی - تصمیم و عزم برای حرکت

(۳) عهد بستن با خدا - تصمیم و عزم برای حرکت

(۴) عهد بستن با خدا - مراقبت

۱۱۴- با تدبر در آیات ۱۳۳ تا ۱۳۵ سورة آل عمران، رفتار نیکوکاران هنگام خشم و ارتکاب گناه به ترتیب چگونه است؟

- (۱) هنگام خشم به یاد خدا می‌افتند و برای گناه خود طلب آمرزش می‌کنند.
- (۲) هنگام خشم به یاد خدا می‌افتند و بر گناه خود مواظبت دارند.
- (۳) خشم خود را فرو می‌برند و هنگام گناه به یاد خدا می‌افتند.
- (۴) خشم خود را فرو می‌برند و بر گناه خود مواظبت دارند.

۱۱۵- توکل به خداوند در کجا درست است و طبق دعای امام علی (ع)، در صورت به وحشت افتادن توکل‌کنندگان از تنهایی، کدام مورد آن‌ها را

آرام می‌کند؟

- (۱) انسان فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. - یاد خدا

(۲) گفتن جمله «خدایا بر تو توکل می‌کنم.» و داشتن نیت الهی در انجام کارها برای کسب موفقیت - یاد خدا

- (۳) انسان فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. - تفکر و اندیشه در هستی

(۴) گفتن جمله «خدایا بر تو توکل می‌کنم.» و داشتن نیت الهی در انجام کارها برای کسب موفقیت - تفکر و اندیشه در هستی

۱۱۶- با توجه به مفاد آیات ۴۵ و ۴۶ سورة مبارکه واقع، علاوه بر مست و مغرور نعمت بودن، چه عامل دیگری می تواند زمینه ساز کشاندن انسان

به سوی جهنم باشد؟

- (۱) عدم دستگیری از محرومان
(۲) تکذیب روز رستاخیز
(۳) اصرار بر گناهان بزرگ
(۴) غرق در نعمات خدا شدن

۱۱۷- کدام پرسش زیر با توجه به پاسخ مقابل آن صحیح آمده است؟

- (الف) رستگاری بزرگی که بهشتیان از آن شاد و مسرورند، چیست؟ مقام خشنودی خدا
(ب) پیامبران با چه کسانی از یک در وارد بهشت می شوند؟ صدیقان
(ج) طبق آیات قرآن، راستی راستگویان چه سودی برایشان دارد؟ پذیرش تمامی عبادات
(د) دوزخیان کدام مورد را سبب بازداشتن از یاد خدا می دانند؟ اهل نماز نبودن

- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) ج - د
(۴) الف - د

۱۱۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اسوه بودن پیامبران و معصومین (ع)، در اموری است که همواره برای بشر خوب و بالارزش بوده اند؛ مانند عدالت و گذشت.
(۲) عهد و پیمان خود را در زمانهای معینی مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.
(۳) استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف از آثار عزم قوی است.
(۴) اسوه قرار دادن پیامبر اکرم (ص)، به این معناست که عین پیامبر (ص) عمل کنیم و مانند ایشان باشیم و مسیر عبودیت و بندگی خدا را سرلوحه زندگی خود قرار دهیم.

۱۱۹- چرا در دوره نوجوانی و جوانی، نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خدا حس می شود و پیامبر (ص) مردمی را که اهل کار و فعالیت نبودند و

صرفاً توکل می کردند، چگونه خطاب کرد؟

- (۱) جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته های دنیایی بسته نشده است. - ظلم کننده به خود
(۲) چون جوان و نوجوان در این دوره در اوج هوی و هوس است و امکان لغزش به گناه بالاست - سربار دیگران
(۳) چون جوان و نوجوان در این دوره در اوج هوی و هوس است و امکان لغزش به گناه بالاست - ظلم کننده به خود
(۴) جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته های دنیایی بسته نشده است. - سربار دیگران

۱۲۰- پیامبر اکرم (ص) درباره محاسبه و ارزیابی چه فرمودند و از نظر امام علی (ع) زیرک ترین انسان ها چه کسی است؟

- (۱) ثَمَرَةُ الْمُحَاسَبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ - کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.
(۲) خَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُخَاسِبُوا - کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.
(۳) خَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُخَاسِبُوا - کسی که فراوان به یاد مرگ است و خود را برای آن آماده می کند.
(۴) ثَمَرَةُ الْمُحَاسَبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ - کسی که فراوان به یاد مرگ است و خود را برای آن آماده می کند.

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- براساس فرمایش گهربار پیامبر اکرم (ص)، ثمره اخروی انتخاب هم‌نشین نیک چیست؟

- (۱) موجب نشاط می‌گردد.
- (۲) باعث طراوت و تازگی می‌شود.
- (۳) مایه انس خواهد بود.
- (۴) نتیجه‌اش خرسندی و سرور است.

۱۲۲- رسول گرامی اسلام (ص) هم‌نشین جدایی‌ناپذیر انسان را ... معرفی می‌کند و آنچه در روز قیامت به‌عنوان پاداش یا کیفر به ما داده

می‌شود، چگونه است؟

- (۱) نفس لوامه - عین عمل ماست.
- (۲) کردار - تصویری از عمل ماست.
- (۳) کردار - عین عمل ماست.
- (۴) نفس لوامه - تصویری از عمل ماست.

۱۲۳- کدام یک از عبارت‌های زیر صحیح ذکر شده است؟

- (۱) در رابطه قراردادی، تناسب میان جرم و کیفر مهم است تا عدالت برقرار شود.
- (۲) همه نیکوکاران در آخرت از یک در وارد بهشت می‌شوند.
- (۳) انسان باید زندگی خود را بر اساس روابط طبیعی هماهنگ کرده و با آگاهی کامل، آن‌ها را تغییر دهد.
- (۴) پاسخ قطعی خداوند به دوزخیان این است که آیا پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟

۱۲۴- توکل به خدا به چه معناست و براساس دعای امام علی (ع)، خداوند با چه کسانی بیشتر انس می‌گیرد؟

- (۱) انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند - کسانی که به خدا بیشتر عشق می‌ورزند.
- (۲) انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند - کسانی که خدا را بسیار یاد می‌کنند.
- (۳) سنجیدن مصلحت خداوند در انجام کارها و به یاد داشتن او در هر لحظه - کسانی که خدا را بسیار یاد می‌کنند.
- (۴) سنجیدن مصلحت خداوند در انجام کارها و به یاد داشتن او در هر لحظه - کسانی که به خدا بیشتر عشق می‌ورزند.

۱۲۵- عزم به چه معنایی است و چندمین گام در مسیر قرب الهی می‌باشد؟

- (۱) مقاومت در برابر سختی‌ها - دومین گام
- (۲) اراده و تصمیم بر انجام کاری - اولین گام
- (۳) مقاومت در برابر سختی‌ها - اولین گام
- (۴) اراده و تصمیم بر انجام کاری - دومین گام

۱۲۶- از پیام کدام آیه شریفه زیر، مفهوم «آینده‌ای را که خداوند می‌بیند، ما نمی‌بینیم و به مصلحت‌هایی توجه دارد که ما درک نمی‌کنیم»،

استنباط می‌شود؟

- (۱) «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ»
- (۲) «قُلْ أَقْرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادْنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ»
- (۳) «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»
- (۴) «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ»

۱۲۷- کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس میزان خیرات آنان در دنیا تعیین می‌شود.
- (۲) ما در اسوه قرار دادن پیامبران باید امکانات مادی خود نیز از قبیل شکل و جنس پارچه‌ها و لباس‌هایمان را هم شبیه آن بزرگواران کنیم.
- (۳) بعد از عهدبستن با خدا، نوبت محاسبه و ارزیابی است تا خود را با آن بسنجیم.
- (۴) تکرار عهد و پیمان با خدا باعث استحکام و پایداری بیشتر آن می‌شود.

۱۲۸- فلسفه مرحله محاسبه و ارزیابی چیست؟

- (۱) دستیابی به میزان موفقیت و وفاداری به عهد و شناخت عوامل شکست یا موفقیت
- (۲) تصمیم‌گیری بهتر برای آینده
- (۳) برداشته شدن عوامل سست‌کننده در تصمیم‌ها
- (۴) استحکام یافتن بیشتر و به فراموشی سپرده شدن تصمیم‌ها

۱۲۹- بر اساس حدیث شریفه امام علی (ع)، آفاتی که گذشت ایام در پی دارد، موجب چه می‌شود؟

- (۱) موجبات پذیرش فرمان‌های شیطان را به دنبال می‌آورد.
- (۲) سبب کوتاهی در عبودیت خداوند می‌شود.
- (۳) سبب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
- (۴) باعث انزوا و گوشه‌گیری مؤمنان می‌شود.

۱۳۰- چرا توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت باشد، در راستای راهیابی به خواسته‌هایش باید از ابزار و اسباب بهره جوید؟

- (۱) زیرا این ابزار و اسباب، بنا بر حکمت الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.
- (۲) زیرا این اسباب، راه موفقیت حتمی انسان‌ها را نشان می‌دهد و تضمینی است.
- (۳) زیرا خداوند حکم کرده که باید از این ابزار بهره جوید و ما باید از این دستور پیروی کنیم.
- (۴) زیرا بهره‌گیری از این اسباب و ابزار، از جمله اقداماتی است که معصومین (ع) ما را به آن سفارش کرده‌اند.

زبان انگلیسی (۱)

۱۵ دقیقه

The Value of Knowledge

Writing تا انتهای

درس ۳۳

صفحة ٧١ من ٩٣

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 131- To be honest, I ... Mehran would be able to manage the shop by ... .**
 1) wasn't believing - itself   2) didn't believe - himself
 3) wasn't believing - herself   4) didn't believe - myself
- 132- I took the children with ... to do some shopping, and bought ... some clothes.**
 1) me - them   2) myself - them
 3) me - themselves   4) myself - themselves
- 133- The researcher was doing experiments in his laboratory when he ... his student's name.**
 1) is remembering   2) remembered   3) remembers   4) was remembering
- 134- My parents will ... the parent-teacher meeting at my school to talk about student problems and how to solve them.**
 1) attend   2) quit   3) develop   4) seek
- 135- When my grandfather ..., I felt very sad because he always had a smile for me and told the best bedtime stories.**
 1) got around   2) passed away   3) gave up   4) went out
- 136- ..., I invented an amazing liquid which can burn as well as fire but without producing any harmful gases.**
 1) Sadly   2) Orally
 3) Usually   4) Finally

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A moon is an object that orbits a planet or something else. Objects that orbit other objects are also called satellites, so moons are sometimes called natural satellites. The object that a moon orbits is called its primary.

Many moons formed at the same time as their primaries, when gravity pulled small amounts of dust and gas together into larger and larger bodies. This created a few smaller bodies around a much larger body. Then the smaller bodies (moons) began orbiting the larger body (the primary). Some moons formed in other ways. Earth's moon, for example, formed when an object the size of Mars hit Earth. This sprayed a large amount of material into orbit around Earth. This material slowly formed into our moon. Other moons were once asteroids. Asteroids are pieces of rock. These asteroids came too close to their primaries and gravity pulled them into orbit. Jupiter's moons, however, formed in a completely different way.

- 137- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?**
- 1) How do moons orbit their primary?
  - 2) How did the moon of Earth form?
  - 3) Where do asteroids come from?
  - 4) What happened after Mars hit Earth?
- 138- According to the passage, all moons ... .**
- 1) were once asteroids or parts of their primaries
  - 2) go round an object which is larger
  - 3) formed at the same time as their primaries
  - 4) use gravity to orbit other moons
- 139- We can understand from the passage that “gravity” is a type of ... .**
- 1) energy
  - 2) gas
  - 3) observatory
  - 4) moon
- 140- Paragraph 3 would most probably be about ... .**
- 1) how gravity holds Jupiter in orbit around the Sun
  - 2) the number of moons that orbit a primary
  - 3) another way in which some moons form
  - 4) the differences between planets and stars

AzmoonFree.ir

هرچی برای کنکور و امتحانات نهایی لازم
داری رو کاملاً رایگان برات فراهم میکنیم.

+

پخش سوالات آزمون های آزمایشی

AzmoonFree.ir

برای ورود به سایت کلیک کن